

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena și Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Prisac Sergiu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 aprilie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Prisac Sergiu Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx, raionul Xxxxx, domiciliat în mun. Xxxxx, str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.04.2013-17.04.2018;

2. Instanța de apel: 30.05.2018-15.01.2019;

3. Instanța de recurs: 21.03.2019-29.05.2019.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 17 aprilie 2018, Prisac Sergiu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (4) Cod penal, fiindu-i numită pedeapsă - 8 (opt) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de deține funcții de răspundere și de a exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și altor bunuri materiale pentru un termen de 5 ani.

Acțiunea civilă inițiată de partea vătămată Gungor Mustafa privind recuperarea prejudiciului material a fost admisă în parte.

S-a dispus încasarea de la Prisac Sergiu în beneficiul lui Gungor Mustafa prejudiciului material în mărime de 4500 (patru mii cinci sute) dolari SUA sau echivalentul acestora în lei RM conform cursului oficial al BNM la data executării.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Prisac Sergiu în perioada mai-august 2005, aflându-se în mun. Chișinău și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul acordării ajutorului la transportarea legală în Anglia a cetățeanului Turciei Polat Ahmed, contra a 4500 dolari SUA, prin înșelăciune și abuz de încredere a organizat transportarea cetățeanului Polat Ahmed în Ucraina, unde la trecerea frontierei de stat, ultimul a fost reținut de către forțele de drept ale Ucrainei, fiind expulzat în Turcia, iar suma de 4500 dolari SUA, care conform cursului valutar a BNM, constituia echivalentul a

56635,65 lei, a fost însușită de către cet. Prisac Sergiu, cauzând părții vătămate Gungor Mustafa, o daună materială în proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Prisac Sergiu, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(4) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane în proporții mari.

3. Sentința menționată a fost atacată la 27 aprilie 2018 cu *apel* de către inculpatul Prisac Sergiu prin care invocă dezacordul cu soluția instanței de fond din care motiv urmează a fi casată cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

3.1 În motivarea cerințelor sale a invocat că, învinuirea adusă este abuzivă neîntemeiată și bazată doar pe presupuneri, ceea ce, în opinia apelantului, se confirmă prin declarațiile martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești și probele acumulate cu încălcări de procedură penală, prezentate de către acuzator în instanța de judecată.

În argumentarea poziției invocate, relevând declarațiile martorilor apărării, Dovganiuc Sergiu, Cibotari Ion, Pavalache Anfrei, Rusu Sergiu, Jitari Dumitru, Bulai Veaceslav, Prisac Radu, Roșca Roman, a inculpatului Prisac Sergiu și părții vătămate Gungor Mustafa, apelantul a susținut că învinuirea este bazată numai pe declarațiile părții vătămate, care de fapt urmează a fi apreciate critic, acestea nu coroborează cu probele administrate și au fost integral dezmințite prin probele prezentate și cercetate în ședința de judecată, legal administrate.

În aceeași ordine de idei, partea apelantă a menționat, că instanța de fond la adoptarea deciziei de condamnare a ignorat probele prezentate precum declarațiile lui Sîrbu Carolina, Hafizada Mustafa, Patrașca Dmitrii, inclusiv s-a bazat pe probe care au fost acumulate cu încălcarea codului de procedură penală și anume a procesului verbal de prezentare a persoanei după fotografie (Vol.1 f.d.71) din 31.03.2006, potrivit căruia, partea vătămată Gungor Mustafa, recunoaște persoana sub numărul 3, indicând la cet. Prisac Sergiu. În acest context, apelantul indică la încălcarea prevederilor art.116 alin.(1), (6) Cod de procedură penală, specificând totodată că nu corespunde realității faptul, că la data de 31.03.2006 Prisac Sergiu se afla în căutare.

La fel, cu trimitere la probele reținute de către prima instanță la baza adoptării sentinței, procesul-verbal de examinare a informației deținute pe suporturile electronice, privind interceptarea convorbirilor telefonice a participanților la procesul penal din 12.06.2006, recipisa prin care Sîrbu Carolina a împrumutat de la Gungor Mustafa suma de 3300 dolari SUA (Vol.1 f.d.93), prin care Sîrbu Carolina și Patrașca Dmitrii au împrumutat 4000 dolari SUA de la Gungor Mustafa (vol.1 f.d 94); dovadă de la BC „MobiasBancă” SA că Sîrbu Carolina a închiriat la BC „MobiasBancă” SA un safeu (f.d.108), declarațiile martorilor Sîrbu Carolina și Patrașca Dmitrii, probă la care acuzatorul de stat a renunțat, însă la care instanța de judecată face trimitere în sentința de condamnare, apelantul susține că prima instanță eronat le-a apreciat drept întemeiate și legale, fără a fi cercetate în modul stabilit, în ședința de judecată.

Astfel, în opinia apelantului, instanța de judecată a apreciat greșit probele, faptele și circumstanțele cauzei, neconcordanța probelor cu starea de fapt constatată de instanță, or instanța a emis sentința de condamnare în privința lui Prisac Sergiu în

lipsa constatării, descrierii și probării a acțiunilor concrete a ultimului, iar emiterea unei sentințe de condamnare sub aspectul ignorării totale a argumentelor invocate de partea apărării, în speță duce la încălcarea principiului contradictorialității în procesul penal, ca element fundamental al dreptului la un proces echitabil.

Subsecvent, apelantul a mai invocat, că în prezentul proces penal procurorul intenționat a comis o eroare gravă de fapt și a admis ca probe, datele și informația obținută: prin încălcarea dreptului la apărare a bănuțului, învinutului, inculpatului; de către persoane care nu au dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală; de persoane care cunosc despre faptul că intră sub incidența de recuzare; din surse care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată; cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor codului de procedură penală.

Prin urmare, apelantul a susținut că învinuirea adusă lui Prisac Sergiu este abuzivă, neîntemeiată și bazată doar pe presupuneri, ceea ce se confirmă și prin declarațiile martorilor acuzării care au fost interogați în cadrul cercetării judecătorești și probele prezentate de acuzare, ba mai mult, instanța a pus la baza sentinței de condamnare a lui Prisac Sergiu declarațiile martorilor Sîrbu Carolina și Patrașca Dmitrii date în cadrul anchetei preliminare, fapt interzis de legislație, or procurorul a renunțat la proba martorilor dați.

Totodată, a specificat partea apelantă, că nici un martor al acuzării nu a declarat că au văzut sau auzit, ca Prisac Sergiu să fi organizat plecarea lui Polat Ahmed și nici când i-a fost transmisă suma de 4500 Euro. Mai mult ca atât, indică că cauza penală a fost pornită în baza plângerii cetățeanului turc Gungor Mustafa, dar nu la plângerea cetățeanului turc Polat Ahmed.

Astfel, apelantul/inculpat susține că nu a pretins și nu a însușit de la partea vătămată Gungor Mustafa mijloace financiare, iar pretinsa infracțiunea, de care este învinuit Prisac Sergiu, nu a avut loc, or în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită existența tuturor semnelor obligatorii a infracțiunii de escrocherie.

În concluzia motivelor invocate, apelantul Prisac Sergiu solicită admiterea apelului, casarea sentinței de condamnare, care este bazată doar pe presupuneri, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către el.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019 a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Prisac Sergiu și menținută fără modificări sentința atacată.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, prin întregul sistem de probe cercetat și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală și care succesiv coroborează între ele, se demonstrează vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și că acțiunile acestuia au fost corect calificate de către instanța de fond în baza art.190 alin.(4) din Cod fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă în baza probelor administrate în cauză, apreciate în mod corespunzător, și prin următoarele probele: declarațiile părții vătămate Gungor Mustafa (f.d.93-94,96,108 vol.III); declarațiile martorului Hafizada Muhamed (f.d.64-65 vol.I); declarațiile martorului Patrașca Eduard (f.d.67-68 vol.I); declarațiile martorului Roșca Roman (f.d.106,vol.III); declarațiile martorului Patrașca Dmitrii (f.d.94-95 vol.II); plângerea cet. Gungor Mustafa din 29 septembrie 2005 (f.d.16,

vol.I); - copiile de pe actele de identitate ale cet. Polat Ahmed, potrivit cărora se confirmă punctele de frontieră prin care acesta a trecut în perioada comiterii infracțiunii cercetate (f.d.19-23, vol.I); procesul - verbal de prezentare a persoanei spre recunoaștere după fotografie din 31.03.2006, potrivit căruia, partea vătămată Gungor Mustafa, recunoaște persoana sub nr. 3, indicând la cet. Prisac Serghei (f.d.71 Vol.I); procesul-verbal de ridicare din 28.03.2006, potrivit căruia de la partea vătămată Gungor Mustafa, au fost ridicate acte în original (bilete de zbor, confirmări de plată, etc.), în baza cărora sunt confirmate pe deplin declarațiile acestuia, privind infracțiunea comisă (f.d.85 Vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 05.12.2006, potrivit căruia au fost supuse examinării documentele prezentate de către partea vătămată Gungor Mustafa (bilete de zbor, confirmări de plată, etc.), care prin ordonanța din 05.12.2006, au fost recunoscute și anexate în calitate de corpuri delictive, fiind anexate nemijlocit la cauza penală (f.d.109-110 Vol.I).

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a considerat că inculpatul Prisac Sergiu urmează a fi condamnat în baza art.190 alin.(4) Cod Penal, prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea banilor și altor bunuri materiale pe un termen de 5 (cinci) ani.

De asemenea, instanța de apel a reiterat că prima instanță a luat în considerare caracterul și gradul de pericol social al crimei comise, personalitatea inculpatului, lipsa circumstanțelor atenuante, cât și lipsa celor agravante răspunderii prevăzute de legislația penală, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, concluzionând întemeiat asupra faptului, că sentința de condamnare, în prezenta cauză penală, va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția RM și alte legi ale RM sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În ce privește acțiunea civilă, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe privind admiterea în parte a acțiunii civile înaintată de către partea vătămată, or prin prisma art.1398 Cod civil, pe parcursul cercetării judecătoreștii s-a stabilit cert că inculpatul prin acțiunile sale a acționat ilicit față de partea vătămată, fiind obligat să-i repare ultimului prejudiciul cauzat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 12.03.2019, cu **recurs ordinar** de către avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Prisac Sergiu indicând temeiurile pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6, 8, 12 Cod de procedură penală a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a sentinței judecătoreștii Chișinău sediul Rîșcani, din 17 aprilie 2018 și deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 15 ianuarie 2019, prin care cet. Prisac Sergiu a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Codul penal, cu remiterea cauzei penale spre o nouă reexaminare în instanța de apel.

5.1. În motivarea recursului avocatul a indicat că, declarațiile unui infractor șantajabil, apriori și ilegal numit parte vătămată, nicidecum nu pot fi luate în calcul și cu atât mai mult, puse la baza sentinței de condamnare.

Referitor la așa zisele confruntări în faza de urmărire penală între Prisac Sergiu și Roșca Roman, Patrașca Dmitri, Patrașca Eduard, partea apărării nu cunoștea despre toate circumstanțele în cauză pentru a adresa întrebări, ce pot elucida mai multe circumstanțe, iar posibilitatea reală de a luat cunoștință și a formula apărarea, Prisac Sergiu a avut-o doar la terminarea urmăririi penale, anume atunci a aflat circumstanțe noi care pot fi elucidate doar prin adresarea întrebărilor martorilor, care totuși până la urmă în insistență, apărarea nu a putut adresa întrebările cheie întru soluționarea cauzei și aprecierii juste a declarațiilor acestora în faza de urmărire penală.

Indică recurentul că, nu pot fi luate în considerație nici declarațiile cet. Patrașca Dmitri, Patrașca Eduard, Roșca Roman, Sîrbu Carolina, Hafizada M. depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor, deoarece conform alin.(2) art.389 din Codul de procedura penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale. Or, o eventuală sentință de condamnare, ar afecta grav garanțiile și dreptul acordat de articolul 6 § I din Convenție (dreptul la un proces echitabil).

Respectiv, în aceste considerente, procesul verbal de confruntare este lovit de nulitate, deoarece acesta cade sub incidența art.94 alin.(1) pct.2) și 8), alin.(2) Cod procedura penală.

În cazul dat, este vorba de violarea dreptului la un proces echitabil, în partea „egalității armelor” și dreptul de a audia efectiv martorul acuzării, fapt care a influențat autenticitatea informației obținute, deoarece instanța de fond și de apel, fără a permite părții apărării de a pune toate întrebările pertinente martorilor acuzării Sîrbu Carolina, Patrașca Eduard, Patrașca Dmitri, Roșca Roman, Hafizada M., a pus la baza Sentinței/Deciziei de condamnare a lui Prisac Sergiu, anume declarațiile martorilor cu pricina, făcute la faza urmărire penală și care nu au fost interogați în instanța de judecată.

Menționează avocatul că, cauza penală pornită și ulterior transmisă în instanța de judecată în privința lui Prisac Sergiu, este pornită abuziv și fără vre-un temei legal, astfel, potrivit materialelor cauzei penale, aceasta a fost pornită în baza plângerii cetățeanului de origine turcă Mustafa Gungor, dar nu la plângerea cetățeanului turc pe nume Ahmed Polat.

Necățînd la acest fapt, indică apărarea că, urmărirea penală a fost efectuată cu încălcarea normelor de procedură, iar procurorul nu a făcut nici în această privință, însemnând că a fost de acord cu caracterul ilegal al probatoriului său.

Astfel, a fost întocmit procesul-verbal de consemnare a denunțului oral de către presupusa parte vătămată Gungor Mustafa cu încălcarea prevederilor legale prevăzute de art.260 alin.(1), (2) Cod procedură penală. În denunțul depus de către Gungor Mustafa și consemnat de către organul de urmărire penală este indicat - că acesta solicită să fie atrase la răspundere penală cet.Sîrbu Carolina, Patrașca Dmitrii, Patrașca Eduard și un oarecare Sergiu fiind indicate și numerele de telefoane ale acestora, care prin înșelăciune sub pretextul de al transporta în Anglia pe verișorul

său Poalat Ahmet l-au deposedat de mijloace financiare în sumă de 12000 dolari SUA.

Este lovită de nulitate absolută și Ordonanța de formare a grupului de urmărire penală și desemnarea cu atribuții de ofițer de urmărire penală, emisă de Procuror.

Menționează apărarea, că conform cu al.(8) art.270 Cod procedură penală, la care se face referire în ordonanțe, procurorul ierarhic superior poate dispune urmărirea penală de un grup de procurori și ofițeri de urmărire penală (nu și ofițeri de investigații-n.n.), doar în cazul în care, urmărirea penală ține de competența materială exclusivă a procurorului ierarhic inferior. În acest caz, procurorul ierarhic superior nu era în drept să includă în grup ofițeri de investigații și să le atribuie statut de ofițer de urmărire penală. Or, pe de o parte, ofițerii de investigații nu sunt în drept să exercite de sinestătător careva acte procedurale, fiindcă în conformitate cu al.(1) art.253 Cod procedură penală, urmărirea penală se efectuează de către procuror și de către organele constituite conform legii.

Indică avocatul că, procesele-verbale al interceptării și înregistrării comunicărilor întocmite de către reprezentantul Organului de Urmărire penală Osievschi S. desemnat cu atribuții de ofițer de urmărire penală sunt întocmite cu încălcări grave a normelor procesual-penale și anume: Potrivit art.260, alin.(5) CPP, fiecare pagină a procesului-verbal se semnează de către persoana care îl întocmește precum fapt care nu a fost făcut de către Ofițerul Osievschi S.

Reține recurentul că, instanța de fond și Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău a emis sentința/decizia de condamnare în privința lui Prisac Sergiu în lipsa constatării, descrierii și probării acțiunilor concrete a ultimului, cu încălcarea principiului contradictorialității în procesul penal, ca element fundamental al dreptului la un proces echitabil, sub aspectul ignorării totale a argumentelor invocate de partea apărării.

De asemenea, relatează recurentul, că dacă am admite ipotetic că Prisac Sergiu, totuși ar fi comis careva fapte infracționale, oricum fapta lui nu putea fi calificată în baza prevederilor art.190 al.4 Cod penal ci în baza art.362¹ Cod Penal, deoarece lui i s-a imputat, precum că ar fi organizat, în scopul obținerii, a unui folos financiar sau material, a intrării, șederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului sau a ieșirii de pe acest teritoriu a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat.

Respectiv și de aici rezultă că este ilegală învinuirea și ulterior sentința și decizia prin care ultimul a fost condamnat la privațiune de libertate.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Prisac Sergiu, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, instanțele judecătorești inferioare în strictă conformitate cu normele procesuale, au verificat, complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și au dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la încadrarea și condamnarea lui Prisac Sergiu în baza art.190 alin.(4) Cod penal.

Totodată, instanțele judecătorești de fond și apel pe parcursul examinării cauzei penale nu au constatat careva încălcări la administrarea probelor la caz, iar în continuare just reținându-le ca fiind legal dobândite și admisibile.

Astfel, din textul recursului declarat se evidențiază, că recurentul își motivează această contestație prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or motivele de reapreciere a integrității sistem de probe nu se conțin în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Așa dar, criticile formulate de autorul recursului nu este motivat sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale, or, reaprecierea probelor, soluție propusă de autor, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală.

Deci, criticile formulate de recurent nu conțin indicii erorilor de drept și, respectiv, nu este motivat sub aspectul hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

În atare circumstanță, se constată că această contestație nu conține argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în această cauză penală, cerințe obligatorii, care fiind stipulate în dispoziția art.430 pct.5) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului în sensul art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Astfel, acuzarea de stat constată, că instanțele judecătorești de fond și apel în strictă conformitate cu prevederile art.100-101 Cod de procedură penală au dat apreciere întregului sistem de probe și întemeiat l-au recunoscut culpabil și condamnat pe Prisac Sergiu în baza art.190 alin.(4) Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.434 Cod de procedură penală judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosar ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit textului recursurilor se invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală, susținând, că decizia

atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, pct.8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde și pct.12) Cod de procedură penală faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

7.1 Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent, prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, *Colegiul penal* constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414, 415, 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Se reține, că instanța de apel, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar, iar instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Colegiul constată că temeiul la care se referă autorul recursului nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele apărării expuse în apel.

La caz, reieșind din criticile apărătorului invocate în recurs, *Colegiul penal* reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor.

În acest sens, *Colegiul* consideră că se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, *Colegiul penal* nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii

incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală și nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, înlăturând eroarea invocată de către apărare în cererea de apel cu referire la faptul, că prima instanță și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată.

Prin urmare, instanța de apel a cercetat în ansamblu, întregul material probator anexat la cauza penală, apreciind probele conform art.101 Cod procedură penală și întemeiat a ajuns la concluzia privind casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță privind recunoașterea vinovăției inculpatului Prisac Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal prin indicii calificativi „*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane în proporții mari*”.

La concluzia enunțată instanța de apel a ajuns în rezultatul cercetării probelor, descrise în pct. 4.1 al prezentei decizii, care au fost apreciate conform art.101 Cod procedură penală, iar careva temei de a considera că concluzia instanței de apel este eronată la caz lipsește.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii comise de către inculpat, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept și just și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Conținutul probelor și admisibilitatea lor, este analizată în textul hotărârii judecătorești atacate, reflectate în decizia instanței de apel (pct.24-26, f.d.191-195, vol.III), instanța de apel expunându-se în mod argumentat și asupra motivelor relevante invocate în apel, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel n-a comis eroarea de drept invocată de către recurenți, deoarece eroarea gravă de fapt constă în stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerație a probelor, care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor și ea trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, *declarațiile părții vătămate nu pot fi luate în calcul și puse la baza sentinței de condamnare*. Or, fiind audiată partea vătămată, a dat declarații sub jurământ fiind preîntâmpinată de răspunderea pe care o poartă, potrivit art.312 Cod penal. Pe tot parcursul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, declarațiile acesteia au fost consecvente, coroborând între ele, cu cele ale martorilor și mijloacele materiale de probă, care

demonstrează cu certitudine consecutivitatea evenimentelor și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate și anume intenția inculpatului de a însuși banii părții vătămate prin înșelăciune și abuz de încredere.

În ce privește argumentul apărării precum că, *în procesul confruntării în faza de urmărire penală între Prisac Sergiu și Roșca Roman, Patrașca Dmitri, Patrașca Eduard, partea apărării nu cunoștea despre toate circumstanțele în cauză pentru a adresa întrebări, ce pot elucida mai multe circumstanțe*, Colegiul menționează că potrivit proceselor verbale a acțiunilor procesuale în faza de urmărire penală se atestă că, inculpatul a fost asistat de către avocat, i s-a adus la cunoștință fiecare acțiune procesuală efectuată, iar potrivit procesului-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală nu se atestă careva obiecții asupra corectitudinii efectuării urmăririi penale (f.d.271-272 Vol.I).

Nu poate fi reținut argumentul avocatului precum că, *declarațiile cet.Patrașca Dmitri, Patrașca Eduard, Roșea Roman, Sîrbu Carolina, Hafizada M. depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor, nu pot fi luate în considerație deoarece, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri*. Or, potrivit art.371 Cod de procedură penală citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului depuse în cursul urmăririi penale poate avea loc când martorul lipsește în ședință și absența lui este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a asigura securitatea lui, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuț, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109 și 110. Or, anume prin declarațiile acestor martori în coroborare cu declarațiile părții vătămate și probatoriul administrat dovedesc consecutivitatea evenimentelor și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate.

Mai mult ca atât, potrivit textului sentinței atacate nu se atestă cercetarea martorilor Sîrbu Carolina, Hafizada M. și nici nu s-au luat în considerare la adoptarea soluției de condamnare, iar din procesul verbal al ședinței de judecată din 08.02.2018, rezultă că declarațiile martorilor menționați au fost nominalizate la solicitarea avocatului părții vătămate – Cernit Tatiana. Potrivit procesul verbal al ședinței de judecată din 27.11.2015 (f.d.117 verso) procurorul nu a renunțat la proba cu martorul Hafizada M., iar ținându-se cont de prevederile art.371 Cod de procedură penală, au fost date citire declarațiilor acestuia din cadrul urmăririi penale.

Instanța de recurs va respinge argumentul recurentului privind nulitatea procesul verbal de confruntare, procesului verbal al interceptării comunicărilor și procesul-verbal de consemnare a denunțului oral, ordonanța de formare a grupului de urmărire penală și desemnarea cu atribuții de ofițer de urmărire penală, or, atât inculpatul cât și apărătorul său, considerându-se afectați într-un drept prevăzut de lege, nu au contestat legalitatea actelor procedurale îndeplinite de organul de urmărire penală în modul și termenul stabilit de lege, precum și, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, nu au avut nici o obiecție asupra actelor menționate, prezumându-se că au acceptat situația dată.

La fel, conform alin.(4) al art.251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea

urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Din actele cauzei rezultă că, la terminarea urmăririi penale, Prisac Sergiu fiind informat prin intermediul apărătorului său, despre necesitatea de a lua cunoștință cu materialele cauzei, în legătură cu terminarea urmăririi penale, la acțiunea procesuală s-a prezentat doar apărătorul acestuia, care a declarat că, clientul său este în imposibilitatea de a se prezenta, iar acest drept solicită, până la ședința preliminară, iar când apărătorul a luat cunoștință de materialele dosarului, acesta n-a invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că a fost de acord cu legalitatea acestor acte procedurale.

În ce privește argumentul avocatului precum că, cauza penală este pornită abuziv și fără vre-un temei legal, aceasta a fost pornită în baza plângerii cetățeanului de origine turcă Mustafa Gungor, dar nu la plângerea cetățeanului turc pe nume Ahmed Polat, Colegiul menționează că, mijloacele bănești obținute de către Prisac Sergiu îi aparțineau anume lui Gungur Mustafa, și că el și-a asumat toate responsabilitățile financiare, astfel întemeiat acesta a fost recunoscut parte vătămată și la plângerea acestuia a fost pornită urmărirea penală.

7.2 *Cu referire la criticile invocate de recurent sub aspectul pct.8 alin.(1) art.427 Cod de procedură penală*, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii Colegiul penal conchide că, raportând respectiva normă la situația în cauză, acest temei nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent. Or, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Prisac Sergiu, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

7.3. Totodată, instanța de recurs reține, că recurentul în prezenta speță concomitent invocă și temeiul pentru recurs prevăzute la pct.12) alin.1) art.427 Cod de procedură penală, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, fiindcă în asemenea abordare se subînțelege că totuși inculpatul a săvârșit o careva infracțiune, însă aceasta nu a fost încadrată juridic corect.

Colegiul penal lărgit conchide, că temeiul dat nu s-a confirmat în cauza dată, deoarece instanțele judecătorești corect au încadrat juridic acțiunile comise de către Prisac Sergiu în baza art.190 alin.(4) Cod penal prin indicii calificativi „*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane în proporții mari*”.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii comise.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile în baza cumulului de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce contrazic argumentelor aduse de recurenți precum că acțiunile inculpaților urmau a fi recalificate. Prin urmare, se constată că au fost respectate prevederile art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește solicitarea apărării cu recalificarea acțiunilor inculpatului de la art.190 al.4 Cod penal la art.362/1 Cod Penal, or, Colegiul penal punctează, că în conținutul deciziei atacate a fost dată apreciere circumstanțelor ce dovedesc prezența în acțiunile inculpatului Prisac Sergiu a laturii obiective a infracțiunii incriminate, precum și a probelor ce dovedesc cu certitudine intenția acestuia la comiterea acestei infracțiuni, cum ar fi declarațiile părții vătămate a martorilor Hafizada Muhamed, Patrașca Eduard, Roșca Roman, Patrașca Dmitrii, precum și probele materiale administrate de către organul de urmărire penală și cercetate de către instanța de judecată.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că, Prisac Sergiu, prin înșelăciune și abuz de încredere a obținut ilicit mijloacele bănești de la partea vătămată, ducându-l în eroare și anume prin crearea unei false reprezentări a realității, astfel dându-i de înțeles că poate să-l ajute cu transportarea legală în Anglia a cetățeanului Turciei Poland Ahmed fiind constatat faptul că, de la bun început inculpatul nu a avut intenția să-și execute obligațiile asumate față de partea vătămată, iar datorită acestui fapt dânsul a recurs la procedee frauduloase în detrimentul victimei, astfel, fapta s-a consumat odată cu primirea acestor bani, însă fără a duce la capăt promisiunea făcută, adică transportarea legală a cetățeanului turc în Anglia, pe care inculpatul nici nu intenționa să o facă, or nici nu s-a implicat la perfectarea actelor la frontieră, lăsându-l pe Poland Ahmed la frontieră fără nici o implicare.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs conchide, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art.414 alin.1), 5) și 417 alin.8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Temei pentru a interveni în hotărârile instanțelor de fond, inclusiv din oficiu, lipsește.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, recursul ordinar declarat fiind vădit neîntemeiat, fapt ce condiționează soluția inadmisibilității acestuia.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Prisac Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Prisac Sergiu XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 iunie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Boico Victor